

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำมาแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตตำบลดวาว อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8139

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อนำกลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม แบบสอบถามจำนวน 370 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หากำร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่หากำร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการบริหาร จัดการบ้านเมืองที่ดี และด้านด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการติดตั้งโคมไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านให้ครบทุกจุด รองลงมา คือ ควรมีถนนที่มีความแข็งแรงได้มาตรฐาน และควรมีเครื่องออกกำลังกายตามสถานที่พักผ่อนหรือออกกำลังกาย ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปวางแผนปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ นำไปใช้วางแผนปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานต่อไป ซึ่งสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยที่ออกมาเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากประชาชน เห็นว่า ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชน มีการสนับสนุนให้ความรู้โดยจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ เช่น การทอผ้าไหม การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า เป็นต้น ส่งเสริมด้านเศรษฐกิจพอเพียง จัดตั้งกลุ่มผลิตสินค้าพื้นเมืองเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชนเห็นว่า ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมด้านการศึกษา ได้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมด้านสวัสดิการชุมชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในค่านันทนาการและกิจกรรมต่างๆ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดมีการเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติดในชุมชน และได้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนเห็นว่า มีการดำเนินการตามโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการสนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำธรรมชาติ ชลประทานเพื่อใช้ในการเกษตร มีการสนับสนุนการสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อรักษาต้นน้ำลำธารของชุมชนในตำบล มีการส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ไม้พื้นบ้าน เช่น ผักหวาน ดอกกระเจียว เป็นต้น มีการอนุรักษ์และปล่อยพันธุ์ปลาในอ่างเก็บน้ำเพื่อลดการสูญพันธุ์ของสัตว์น้ำ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วม โครงการพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ประชาชนเห็นว่า มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ปรับแต่งต้นไม้ในชุมชน มีการดูแลสงเคราะห์เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการอย่างทั่วถึง มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนสามารถเสนอแนะทั้งเชิงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างเปิดเผย สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านการใช้สิทธิของตนที่ควรจะได้รับ เช่น การใช้บัตรประกันสุขภาพ มีการจัดระเบียบของชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมทุกกิจกรรม ทั้งกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ต่อไป ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิศ แพงไรสง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการเมืองการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข มีแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดี เช่น มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ส่งเสริมด้านการศึกษา สนับสนุนโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนโดยตรง จึงทำให้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนเทศบาลตำบลโนนดินแดง การทำงานมุ่งเน้นเฉพาะการปฏิบัติงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานตามนโยบายของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะหมวดครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ทำให้การพัฒนาด้านอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชน โดยตรงมีไม่มากเท่าที่ควร จึงทำให้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้ประชาชนในท้องถิ่น สนับสนุน ให้ความรู้ และจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่างๆ เช่น การทอผ้าไหม การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมแหล่งเงินทุน และจัดตั้งกลุ่มผลิตสินค้าพื้นเมือง ส่งเสริมการท่องเที่ยวช่วยให้ชุมชนมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีการนำความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน ทำผักสวนครัวรั้วกินได้ ทำให้ประชาชนสามารถลดรายจ่ายภายในครัวเรือนได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนชา สืบจากมี (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสะพานทราย อำเภอสะพานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมด้านการศึกษาให้กับประชาชน มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน มีการจัดตลาดนัดเพื่อส่งเสริมการขายเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้นำ พืชผัก ผลไม้ และอาหารพื้นบ้านประเภทต่างๆ มาวางขาย เป็นการเพิ่มรายได้ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชาชนมีรายได้พอเพียงกับรายจ่าย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีสงกรานต์ งานแข่งเรือ และประเพณีลอยกระทง ช่วยให้ประชาชนได้ร่วมสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน และการละเล่นต่างๆ ให้คงอยู่ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด มีหน่วยเฝ้าระวังป้องกันปัญหาเสพติดไม่ให้แพร่กระจายเข้ามาสู่ในชุมชน ให้เยาวชนปลอดจากยาเสพติด มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ทำหน้าที่ตรวจตราความสงบเรียบร้อยของชุมชน และอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ทำหน้าที่ดูแล พืชภัย และปกป้องป่าจากภัยคุกคามต่างๆ เช่น การบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อการเกษตร หรือเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย การเผาไหม้ของไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร แจ่มไพศาล (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านสร้างคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข มีการดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อใช้ในการเกษตร ประชาชนสามารถทำการเกษตรปลูกข้าว พืช ผัก ผลไม้ ได้ตลอดทั้งปี สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อรักษาดินน้ำลำธาร ช่วยให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ไม้พื้นบ้าน เช่น ผักหวาน ดอกกระเจียว เห็ดต่างๆ เพื่อไม่ให้สูญพันธุ์ สามารถเก็บได้ตลอดปี และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีการปลูกป่าทดแทน เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนต้นไม้ให้กับป่า มีการอนุรักษ์และปล่อยพันธุ์ปลาในอ่างเก็บน้ำเพื่อลดการสูญพันธุ์ของสัตว์น้ำในอ่างเก็บน้ำของชุมชน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกสร ภูบาลชื่น (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 จากผลการวิจัย ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ปรับแต่งต้นไม้ในชุมชนให้สวยงาม มีการดูแลส่งเคราะห์เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน การแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และแจกเบี้ยยังชีพผู้พิการอย่างทั่วถึง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิของตนเองต่อท้องถิ่น ให้เห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอแนะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างเปิดเผย ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง มีการจัดระเบียบของชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดปราศจากขยะมูลฝอย ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินงาน มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิลาธน์ วีระภัทรกุล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกระสัง อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการติดตั้งโคมไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านให้ครบทุกจุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข ต้องการความปลอดภัยเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ และเพื่อป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการติดตั้งโคมไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านให้ครบทุกจุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ศรีม่วงกลาง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลตะแบกบาน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการติดตั้งโคมไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านให้ครบทุกจุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต แสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเจริญสุข ให้มีการส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการรักษาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดในสังคม จัดสร้างสนามกีฬา สวนสาธารณะเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข ควรมีการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้คงอยู่ต่อไป และเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ควรเพิ่มบทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจกับเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น สนับสนุนให้ครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น เพื่อเพิ่มความรัก ความอบอุ่นภายในครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนหันกลับไปให้ความสำคัญกับครอบครัวมากขึ้นกว่าเดิม และสนับสนุนการเล่นกีฬา จัดให้มีการแข่งขันกีฬา และร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนรวมถึงเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

1.2 จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แม้ถ้าเทียบกับ 3 ด้านจะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ตามเกณฑ์ก็มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำแผนงานให้สามารถนำไปสู่กระบวนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนดำเนินโครงการ และกิจกรรมที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม สร้างเครือข่ายการประสานงานและการทำงานร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรชุมชนและประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมแกนนำชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ พร้อมกับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานจัดการอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภทอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านต่างๆ ให้ครอบคลุมมากที่สุด

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานของท้องถิ่นเพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุ และปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของท้องถิ่นในพื้นที่อื่นๆ